

Tartalom

Tudományos kutatások kibontakoztatása és tehetségtámogatás a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen..... 2

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem kutató egyetemi missziója és ennek elősegítése a jelen TÁMOP támogatások segítségével 4

Tudományos kutatások kibontakoztatása és tehetségtámogatás a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen

Dr. Szuromi Szabolcs
rektor, egyetemi tanár, az MTA doktora

A TÁMOP 4.2.1 B11 és 4.2.2 B10 projektek elnyerése kiemelkedő jelentőségű a Pázmány Péter Katolikus Egyetem életében. Egyfelől bizonyította, hogy Egyetemünk már a pályázat benyújtásakor rendelkezik azokkal a kondíciókkal, amelyek a 21. századi egyetemeket világviszonylatban kell, hogy jellemezzék. Másfelől, megadta azt a támogatást, amely a képzési és kutatási rendszerünkben rejlő szellemi tartalékokat szisztematikus módon tudják kamatoztatni és beilleszteni a nemzetközi szakmai műhelyek kimagasló tudományos eredményeket felmutató vérkeringésébe. Egyértelmű, hogy az egyetemeknek – ahogy a PPKE-nek is – ez a tevékenysége a doktori képzést, a posztdoktori munkát és a mindezzel szoros kapcsolatban álló magas szintű tudományos kutatást kell, hogy jelentse (vö. alapkutatás, kutatói utánpótlásképzés). Ezt a PPKE-n kilenc tudományágban, öt tudományterületen – azaz a legszélesebb spektrumon – folyó doktori képzés biztosítja, hat doktori iskolában.

Büszkék vagyunk arra, hogy e projektek segítségével Egyetemünk képes bemutatni, nemcsak a forradalmi módon fejlődő csúcstechnológiákban való egyedülálló alkotótevékenységét (vö. *molekuláris bionika, infobionika, nano-elektromágneses technológia*, kiloprocesszoros chiptechnológia stb.), hanem egyúttal a projekt keretében megvalósuló, folyamatban lévő programjaink kellően alátámasztják a *humán- és társadalomtudományok* terén folyó, széles, interdiszciplináris és multidiszciplináris alapokon álló elismert kutatásainkat. Ez utóbbiak – gazdag nemzetközi kapcsolatrendszerünknek köszönhetően – világviszonylatban is elismert kutatások, melyek eredményeit visszacsatoljuk, elsődlegesen a PhD-képzésbe. Ez egészül ki a nagy tradícióval rendelkező *hittudományi* képzéssel, ami meg tudta erősíteni a régióban betöltött vezető pozícióját, illetve a *kánonjogtörténet* művelése területén egyedülálló európai központtá tudott válni. Hasonlóan fontos az *európai jog* és a *nemzetközi jog*, valamint a *komparatív jog* és *jogelmélet* terén folytatott nemzetközileg elismert tevékenységünk hazai és külföldi disszeminációja.

Professzoraink legújabb kutatását bemutató szemináriumai, külföldi oktató- és kutatóútjai, valamint konferenciákon való részvételei, beleértve a PhD-hallgatók hasonló tevékenységét, megadta azt a lehetőséget, hogy a PPKE-n folyó tudományos munka, egységes formában megkerülhetetlenné váljon a nemzetközi piacon.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem kutató egyetemi missziója és ennek elősegítése a jelen TÁMOP támogatások segítségével

Dr. Roska Tamás
Egyetemi tanár, az MTA r. tagja, TÁMOP szakmai vezető

A közel négyszáz éve Pázmány Péter által alapított egyetem – mely 1921 után Pázmány Péter Tudományegyetem néven Nobel-díjasok, kiváló kutatók, tudósok, művészek és történelmi személyiségek sokaságát adta az országnak és a világnak – 1950 utáni egyik jogutódja a Pázmány Péter Katolikus Egyetem. A Pázmány Egyetem ma közel tízezer hallgatójával és 9 tudományágban működő doktoriiskola-hálózatával az ország egyik jelentős kutatóegyeteme, az európai International Research University Network (IRUN) egyetlen magyar tagja.

Kutatás és oktatás

A Pázmány Egyetem törekszik a multidiszciplináris szemlélet erősítésére. Kiemelt együttműködési területet jelent tehát az egyetem hat doktori iskolája 9 tudományágban, amely az országban egyedülálló módon nemcsak a biológiai tudományokat, az informatikai tudományokat, a villamosmérnöki tudományokat, az irodalomtudományt, az állam- és jogtudományokat, a nyelvtudományt és a történelemtudományt öleli fel, hanem a hittudományt is. Ezeken a területeken a doktori iskolák aktív kutatási és képzési együttműködést folytatnak. Ezt egészíti ki mindezen tudományos műhelyeknek az IRUN-on (International Research University Network) belüli egyetemi szintű kollaborációja és a tucatnyi külföldi kiváló egyetemmel való szoros együttműködés.

Az Egyetemen megkezdődött – Magyarországon első kezdeményezésként – egy új intézet, az Alapvető Tanulmányok Multidiszciplináris Intézete (Institute of Multidisciplinary Advanced Studies) kiépítése, a Collegium Esztergom Egyesület kutatóinak és tudósainak támogatásával.

Az Egyetem kutatóegyetemi célkitűzéseit és misszióját az alábbi **megkülönböztető sajátosságok** jellemzik:

- széles humántudományi kínálat a bibliai emberkép talaján
- speciálisan gazdag pedagógiai és pszichológiai ismeretek (különbféle kategóriájú képzésekben)
- egy olyan jogszemlélet megalapozása és továbbadása, mely nem kerüli meg az igazság kérdését
- hanem éppen ellenkezőleg, az igazság és a közjó eszményét állítja középpontba
- modern – a kontraszelektált és az utóbbi években meghaladottá vált közgazdasági képzésektől és iskoláktól eltérő – európai egyetemi együttműködésekhez kötődő, mesterszintű közgazdászképzés
- a legújabb, sokmilliárd tranzisztoros integrált áramkörök kilo- és megaprocesszoros chipjeire épülő elektronikai és számítástechnikai képzés, beleértve a bio-inspirált érzékelő számítógépeket, a humán nyelvtechnológiát, a mobil platformú mediakommunikációt, a szoftvertechnológiát és a szoftvervezérelt mérés- és kommunikációs technikát
- a molekuláris biológia, az idegtudományok, az elektromágnesség és fotonika, valamint a számítástechnika új szinergiáira épülő molekulárisbionika-képzés és - kutatás, amely – a Semmelweis Egyetemmel közösen – megalapozza a most alakuló *Bionikai Innovációs Központ* és *Bionikai Innovációs Park* létrehozását és eredményeit, egyben egy új iparág katalizátorává is válik
- a Magyarországon bevett bölcsészeti és társadalomtudományi kutatási módszerek kiszélesítése számos, a multidiszciplinaritás lehetőségeit felhasználó új eszköz felhasználásával, valamint a világ katolikus egyetemein folyamatosan jelen lévő kutatási alapelvek és módszerek következetes beépítésével, mely lehetővé teszi a mai globális válságban felmerülő egzisztenciális kérdésekre adekvátabb és kiegyensúlyozottabb válaszokat adó új utak és kitágított horizontok figyelembevételét a humán tudományok terén
- a magyarországi nyelvi és etnikai kisebbségek tanárképzésének fejlesztése

- a középkori kánonjog olyan képzése, amely a római joggal és a longobárd hűbérjoggal együtt kiegyensúlyozott belső szisztémává kristályosodott ki. Ez a *ius commune* megőrizte a nemzeti hagyományokat, de mégis a sarkalatos kérdésekben egységes jogszolgáltatást eredményezett; így a középkori források beható elemzése konstitutív és letisztult példákkal képes hozzájárulni a jelenleg alapvető kontroverziákkal küzdő új egységes európai jog világos értékek szerinti rendezésének
- a hitéleti képzések új területeként a katolikus egyházzal magas szintű oktatásának bevezetése
- a szociológia és a hittudomány területéhez kapcsolódó interdiszciplináris képzések fejlesztése

A Semmelweis Egyetemmel folytatott közös bionikai képzéseken túl 10 közös kutatási centrum jött létre, melyeket egy átfogó együttműködési szerződésben rögzítettünk.

A Pázmány Péter Tudományegyetem három utódegyeteme – az ELTE, a PPKE és Semmelweis Egyetem – együttműködésével létrejött a Nagyszombati Felsőoktatási és Kutatási Szövetség, mely új platformot teremtett a kutatóegyetemi minőség nemzetközi megjelentetésében, az ELTE–PPKE–SE Nemzetközi Universitas Fórumot.

Komparatív előnyök

A Pázmány Egyetem a fent felsorolt új tevékenységeket, illetve fejlesztéseket már rövidtávon képes megvalósítani, amely jól mutatja az egyetem versenyképességét és komparatív előnyét, melynek négy főbb pillére van:

- az egyetem új formájában relatíve fiatal (20 éves), ezért rugalmasabban és gyorsabban képes reagálni a felsőoktatásban megjelenő igényekre
- az Egyetem egyes karai az állami felsőoktatási intézményekhez viszonyítva jóval nagyobb önállósággal rendelkeznek, így a folyamatok nem túlbürokratizáltak, azaz nagyobb hatások elérése lehetséges
- az Egyetem az induló tanári gárda felállása után saját végzettjeire építve megteremtette fiatal oktatói és kutatói csoportját, akik jelentős szerepet töltenek be az Egyetem működésében és életében, magas szintű tudományos tevékenységet folytatva a teljes oktatói és kutatói gárdával együtt

- az Egyetem öt tudományterületen és kilenc tudományágban folytat doktori képzést, így a tudományos kutatások igen széles skáláját fogja össze doktori iskoláiban
- ezekre is építve a Collegium Esztergom Egyesület támogatásával kibontakoztatja az Alapvető Tanulmányok Multidiszciplináris Intézetét, mely az első „Institute of Advanced Studies” jellegű intézmény a magyar egyetemi szférában
- a katolikus egyetemek nemzetközi hálózata olyan háttérrel jelent a PPKE számára, amely nemcsak az igényeknek megfelelő új szakok stb. megszervezését könnyíti meg, hanem biztosítja számos képzés széleskörű nemzetközi beágyazottságát

A szóban forgó **TÁMOP-projektek tevékenységi területei** részben a tehetséggondozás és a doktori iskolák támogatásának területére, másrészt közvetlen kutatási tevékenységekre irányulnak. Ez utóbbiak három alprojektben vannak összefogva:

- Bionika
- Európa a nagyvilágban
- Kormányzás és közjó

A három alprojekt nagyrészt egy-egy Kar tevékenységéhez kapcsolódik, ám több feladatban a karközi, egész egyetemet átfogó kutatási szinergiák jelennek meg. A három kar, illetve a három alprojekt céljait és feladatait a nyitóértekezlet délelőtti ülésén ismertették. A bionika területe a mai két csúcstechnológia, az információs technológiák és a biotechnológiák találkozási pontján kibontakozó új technológia, melynek termékei és szolgáltatásai várhatóan megváltoztatják az orvosi technológiák nagy részét. A másik két témakörben az innováció kormányzati támogatásának széles körét, illetve az európai térség nemzetközi helyét és versenyképességét érintő kulturális kérdéseket elemző kutatások folynak. Mindez alapvetően kihat hazánk talpon maradásának és kibontakozásának ügyére.